

Werkstuk Maatschappijleer Oorzaken criminaliteit

Werkstuk door een scholier

1899 woorden

15 jaar geleden

★ 6,5

209 keer beoordeeld

Vak

Maatschappijleer

Wat zijn de oorzaken van criminaliteit

Criminaliteit is er in alle soorten en maten. Dit laat ook zien dat niet alle soorten criminaliteit even ernstig zijn. Bij minder ernstige vormen spreken we van kleine criminaliteit. Bij het zich herhaaldelijk schuldig maken aan kleine criminaliteit valt iemand wel in zwaardere straffen. Kenmerkend voor kleine criminaliteit is dat: de strafbare feiten meer voorkomen; ze minder ernstig zijn; en de straffen beperkt zijn. Kleine criminaliteit is bijvoorbeeld winkeldiefstal en vandalisme. Kleine criminaliteit mag dan niet zo zwaar gezien worden, het is wel vaak heel hinderlijk. Vooral ouderen mensen raken hierdoor angstig en durven niet meer makkelijk de straat op.

Naast kleine criminaliteit bestaat ook de grote of zware criminaliteit. Deze ernstige vorm bestaat uit plegen van zware misdrijven zoals roofovervallen, verkrachting of moord. De criminaliteit is sterk in beweging. Bij zware en georganiseerde criminaliteit worden steeds verfijndere 'technieken' toegepast. Daardoor laten organisaties zich moeilijker vangen.

In politiestatistieken worden de volgende vormen van criminaliteit onderscheiden:

verkeerscriminaliteit

Hieronder valt:

Agressief rijgedrag; is een verzamelnaam voor: grove snelheidsovertredingen, snijden, rechts inhalen, bumperkleven enz. De politie pakt agressief rijgedrag o.a. aan met surveillances met onopvallende videoauto's/motoren.

Bumperkleven; is onvoldoende afstand houden is één van de grootste irritaties van de Nederlandse weggebruikers. Maar bumperkleven is niet alleen irritant, het is ook erg gevaarlijk. Negentig procent van alle kopstaartbotsingen op de snelwegen is een direct gevolg van te weinig afstand bewaren.

Door rood rijden; is één van de vijf speerpunten waarop de politie extra controleert. Door rood kan namelijk dramatische gevolgen hebben. Verkeerslichten staan op gevaarlijke of drukke kruisingen en zijn strak ingeregeld om het verkeer zo vlot mogelijk door te laten stromen. Mensen die dan het gaspedaal nog even iets verder intrappen, lopen het risico om andere verkeersdeelnemers te raken

Bellen in de auto; Sinds 30 maart 2002 is er een wettelijk verbod op bellen in de auto. het is verboden om een telefoon vast te houden of onder je schouder te klemmen. Wie toch wil bellen kan dat handsfree doen.

Agressieve criminaliteit

Hieronder valt:

Moord/doodslag; doodslag plegen betekent iemand opzettelijk doden zonder voorbedachte rade. Een moord plegen is iemand opzettelijk doden met voorbedachten rade

Lichamelijk geestelijk geweld; Vormen van lichamelijk geweld kunnen zijn: slaan, schoppen, de trap afduwen, brandwonden veroorzaken, enz. Vormen van geestelijk geweld kunnen zijn: vernederen, kleineren, bedreigen van het slachtoffer, niet alleen over straat mogen gaan, geen eigen leven mogen leiden, enz.

Vandalisme; is het opzettelijk vernielen van andermans eigendom zoals het beschadigen van auto's, vernielen van bushokjes, stukgooien van ruiten enz.

seksuele criminaliteit

Hieronder valt:

Incest; een seksueel contact door een familielid of vertrouwenspersoon dat het kind heeft beschadigd.

Verkrachting; Bij verkrachting gaat het meestal om ongewenste geslachtsgemeenschap, maar bijvoorbeeld met een voorwerp de vagina binnendringen is ook verkrachting.

Aanranding; is iedere andere ongewenste aanraking met een seksuele bedoeling. Het kan zijn dat het slachtoffer wordt gedwongen om seksuele handelingen te ondergaan, maar ook dat zij wordt gedwongen om zelf seksuele handelingen te verrichten. De omstandigheden waaronder een vrouw aangerand of verkracht wordt, kunnen heel verschillend zijn

vermogenscriminaliteit

Hieronder valt:

Diefstal; spullen van andere mensen afnemen die niet aan jou toebehoren. Dit zijn meestal goederen met een grote waarde.

Heling; het doorverkopen van gestolen goederen

Fraude; Het is een verzamelbegrip waarmee meestal vermogensdelicten zoals oplichting, verduistering en bankbreuk mee worden aangeduid

overige criminaliteit

Hieronder valt:

Misdaden door militairen; militairen in dienst die misbruik maken van hun positie door bijv: ondergeschikten of gevangenen te martelen, seksueel te misbruiken, chanteren of zwart te maken.

Verboden wapenbezit; het in bezit hebben van een wapen waarvoor geen vergunning is verstrekt. Het aangeven van verboden wapenbezit kan gedaan worden via het telefoon nummer: 0800 7000.

Drugshandel; het inkopen van grote hoeveelheden drugs voor een lagere prijs dan de verkoopprijs. Daarna wordt de drugs in grote hoeveelheden doorverkocht.

Van deze verschillende soorten criminaliteit komt de verkeerscriminaliteit het meest voor. Dagelijks worden er wel verkeersovertredingen gemaakt. En uit de enquête die we gehouden hadden bleek ook dat de mensen goed in de gaten hadden dat er in het verkeer vaak overtredingen worden gemaakt. Maar wat ook opviel was dat er ook een groot percentage dacht dat agressieve criminaliteit het meest voorkwam.

Amsterdam: Bij een brute overval op een woning in het Limburgse plaatsje Velden zijn een 64jarige man en zijn 54jarige vrouw dinsdagochtend vroeg gewond geraakt. De politie tast nog in het duister over de toedracht van de overval.

Eindhoven: Een 28jarige agent van de Rotterdamse politie is maandag aangehouden door de recherche in verband met een zedendelict. De man wordt verdacht van een poging tot verkrachting.

Den Haag: De politie in Moskou heeft een 16jarige jongen gearresteerd wegens moord op zijn vader. De jongen zou na zijn daad het slachtoffer aan de vele katten hebben gevoerd die hij bezat.

Dagelijks zijn dit soort artikelen te vinden in de krant. Dan heeft er weer iemand: zijn echtgenote vermoord; joy gereden; drugs gedeald of een overval gepleegd. Het is altijd weer raak. Maar hoe komt het, waarom worden zulke delicten gepleegd. Wat zorgt ervoor dat de mensen naar zulke maatregelen grijpen..?

Normen en waarden zijn erg belangrijk om deze vraag te beantwoorden. De invloed van de maatschappij en de cultuur waar je uit komt, spelen een grote rol bij het vormen van je normen en waarden. Veelal worden allochtonen mensen als een risicogroep aangewezen op crimineel gedrag. Deze mensen zijn een andere cultuur gewend. Er zijn verschillende soorten groepen die invloed hebben op de normen en waarden van een persoon: het gezin, de school / buurt / leeftijdsgenoten, de media en de buurt waarin je woont.

Het gezin:

In het gezin wordt de basis voor het maatschappelijk functioneren voor mensen gelegd. Vooral het socialisatie proces is voor het latere gedrag erg belangrijk. In deze periode krijgt het kind bepaalde waarden en normen mee. Het leert ook hoe het zich moet aanpassen aan de samenleving, en op welke manier het met mensen kan omgaan. In het algemeen wordt verondersteld dat als dit proces goed verloopt je later makkelijker sociale contacten maakt, en minder kans hebt om met justitie in aanraking te komen. Het gebrek aan sociale controle binnen het gezin wordt steeds vaker genoemd als oorzaak voor asociaal en crimineel gedrag. Het hangt samen met de stijging van het aantal echtscheidingen en probleemgezinnen, en met de minder strenge gedragsnormen. Jongeren gaan in het algemeen sneller hun eigen weg dan vroeger, en kiezen eerder hun eigen levensstijl. Als gevolg hiervan kunnen er meer of minder ernstige gedragsstoornissen optreden.

Buurt / school / leeftijdsgenoten:

De invloed van deze drie factoren bepaalt mede de kans op asociaal gedrag. Jongeren die op school mislukken, lopen een grotere kans het verkeerde pad op te gaan en asociaal te worden. Kijken we naar het contact met leeftijdsgenoten, dan is veel asociaal gedrag en jeugdcriminaliteit zoals agressie en

vernielingen het gevolg van groepsgedrag en stoer doen. In jongerengroepen kunnen normen en waarden zijn die tegen de algemene gedragsregels in gaan. In de buurt is de sociale controle, net als binnen het gezin, veel minder geworden: de mensen letten minder op elkaar. Dat de sociale controle in de buurt veel minder is geworden komt doordat we in steeds grotere woonwijken en flats zijn gaan wonen.

Verslechterende buurten:

Doordat de buurten steeds groter en onoverzichtelijker worden, is er meer gelegenheid voor criminaliteit. Of je nou in een rustige woonwijk woont met tien rijtjeshuizen, of in een grote stad met een hoop flats en gigantische woonwijken. Het is dan ook wel logisch dat daar meer criminaliteit plaatsvindt. Daar zijn zo veel mensen, niemand let meer goed op elkaar.

De media:

De media oefent veel druk uit op mensen. Zo worden er dagelijks thrillers of horrors op de tv uitgezonden waar weer eens iemand in word vermoord. Er worden veel spelletjes gemaakt waarin kinderen nonstop onschuldige mensen kunnen neerschieten, steken. Vooral kinderen worden hier agressief, ongevoelig en bang van. Voor sommige kinderen heeft dit schadelijke effecten voor hun ontwikkelingen. Ze worden ongevoelig voor het gebruiken van geweld, het hoort erbij, ze zien het dagelijks en horen er dagelijks iets van in het nieuws of in de krant.

Maar soms vind criminaliteit ook bij mensen plaats die niet beïnvloed zijn door de bovenstaande groepen, ze doen het om andere reden. Hier zijn een aantal voorbeelden:

Incidentele gebeurtenis:

Dit komt het meest voor. Het gebeurt als iemand met een hoop irritaties en/of tegenslagen te maken heeft gehad en dan door vaak iets kleins op tilt slaat. De spreekwoordelijke druppel is dan over de emmer gelopen en de dader is zijn zelfbeheersing volledig kwijtgeraakt. Zulke situaties spelen zie je vaak terug in het verkeer. (Meestal hebben we hier te maken met volwassenen.)

Voor de 'kick:'

Deze categorie vorm een goede tweede plaats. Over het algemeen hebben we te maken met jonge mannelijke daders. Vaak onder invloed van alcohol, of ze proberen zich tegenover de rest van de groep waar te maken, gewoon voor de lol ('kick'). Ze zoeken een ruzie of vechtpartij gewoon op of lokken het uit. Meestal lopen dit soort situaties goed af, maar soms loopt het volledig uit de hand. Als deze jongeren ouder worden, houdt dit gedrag meestal op.

Gestoord gedrag:

Dan heeft men te maken met daders die psychologische en/of psychiatrische problemen hebben. Vaak heb je dan ook te maken met uit de hand gelopen alcohol en drugsgebruik. Deze daders worden bij rechtspraak regelmatig ontoerekeningsvatbaar verklaard. Ze krijgen dan meestal geen gevangenisstraf maar tbs.

Er zijn in de loop der jaren vaak mensen geweest die het gebruik van criminaliteit probeerde te verklaren. Deze verklaringen werden vastgelegd in theorieën. De meeste theorieën zijn gebaseerd op meningen niet

op feiten, daarom zijn de meeste nogal onbetrouwbaar. Zo heb je bijvoorbeeld de theorie van Hieronder staan een paar van de bekendste theorieën.

De persoonlijkheidstheorie van Freud:

Freud dacht dat er een verband was tussen crimineel gedrag van een volwassene en hun ervaringen tijdens de kindfase. Het id. = aangeboren instinctieve in het onbewuste deel van de mens. Het ego is het bewuste deel van de persoonlijkheid wat de overhand krijgt als iemand volwassen wordt. Het 3e deel is het superego: dit ontwikkelt zich doordat de samenleving op mensen inwerkt. We vormen een geweten en ontwikkelen gevoelens van schuld en schaamte. Wanneer de balans tussen deze delen van de persoonlijkheid verstoord raakt, kan dit volgens Freud tot afwijkend of crimineel gedrag leiden.

De anomietheorie van Merton:

Volgens socioloog Merton ontstaat crimineel gedrag door de kloof tussen levensdoelen die mensen voor zichzelf stellen en de beperkte middelen die nodig zijn om die doelen op een legale en maatschappelijk geaccepteerde manier te bereiken. Mensen kunnen hierop verschillend reageren. Sommigen zullen hierdoor crimineel gedrag gaan vertonen.

De etiketteringstheorie van Becker:

Volgens de Amerikaanse socioloog Becker is sociale afkeuring van een persoon niet het gevolg maar de oorzaak van crimineel of afwijkend gedrag. Als mensen het 'etiket' afwijkend of crimineel opgeplakt krijgen, kunnen zij gestimuleerd worden om zichzelf als zodanig te gaan gedragen. Zo heeft bestraffing juist meer afwijkend gedrag tot gevolg.

De aangeleerd gedrag theorie van Sutherland:

Volgens deze theorie gaan mensen die als kind of jongere veel met criminaliteit in aanraking is geweest, later vaak zelf ook crimineel gedrag vertonen. Het criminele gedrag is aangeleerd. De buurt en de vriendenclub vormen de voedingsbodem, waarin de jeugd opgroeit zonder besef van 'goed en kwaad'

De bindingstheorie van Hirschi:

Volgens Hirschi zit in ieder mens iets crimineels. Maar de meeste mensen weten deze gevoelens te onderdrukken, omdat ze bindingen hebben die ze niet zomaar op het spel willen zetten. Deze banden met familie, vrienden, collega's enz. werken als remmen op criminele neigingen die iedereen heeft. Mensen die deze banden niet hebben, zullen eerder crimineel gedrag gaan vertonen.